

Migracja braci czeskich do Dolnego Śląska

Sytuacja polityczna

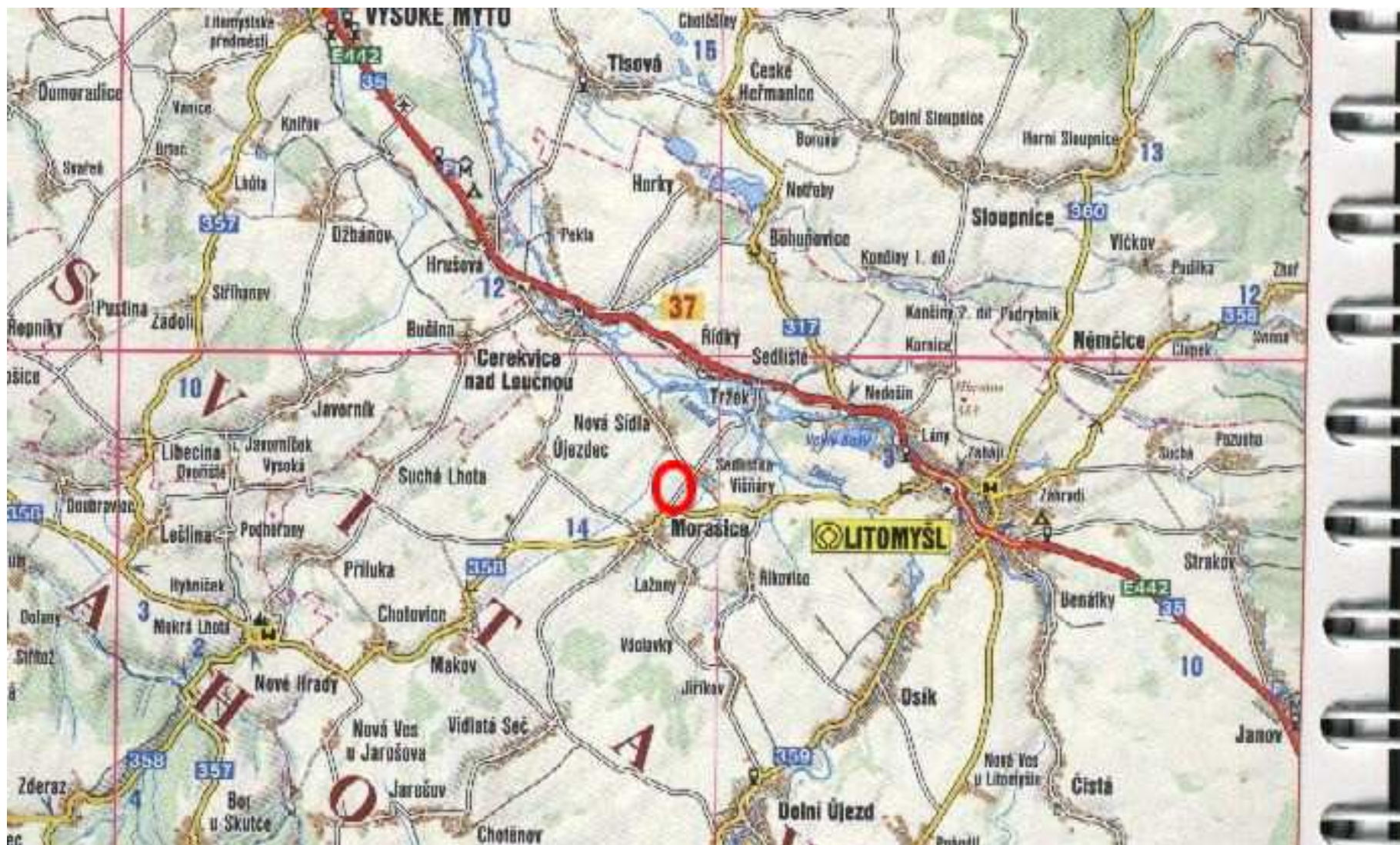
- Po zwycięstwie Ligi Katolickiej w bitwie pod Białą Górą niedaleko Pragi w 1620 roku rządy zostały przejęte przez Ferdynanda II. (1620-1637). Wkrótce skonfiskował on cały majątek niekatolików, który rozdzielił pomiędzy katolików. W 1621 kazał strącić na rynku starego miasta 27 przywódców powstania. W 1627 roku wydał odnowione rozporządzenie ziemskie, według którego czeski tron dziedzicznie przypadł dynastii Habsburgów. Język niemiecki został zrównany z językiem czeskim, a wiara katolicka stała się jedyną dozwoloną religią .

- Niekatolicka szlachta, duchowieństwo i mieszczaństwo musieli emigrować z kraju lub przejść na wiarę katolicką. Wśród tych którzy opuścili kraj był Jan Amos Comenius, jedna z największych postaci narodu czeskiego i ostatni biskup Jedności braterskiej.

Růžový palouček - Różowa polana

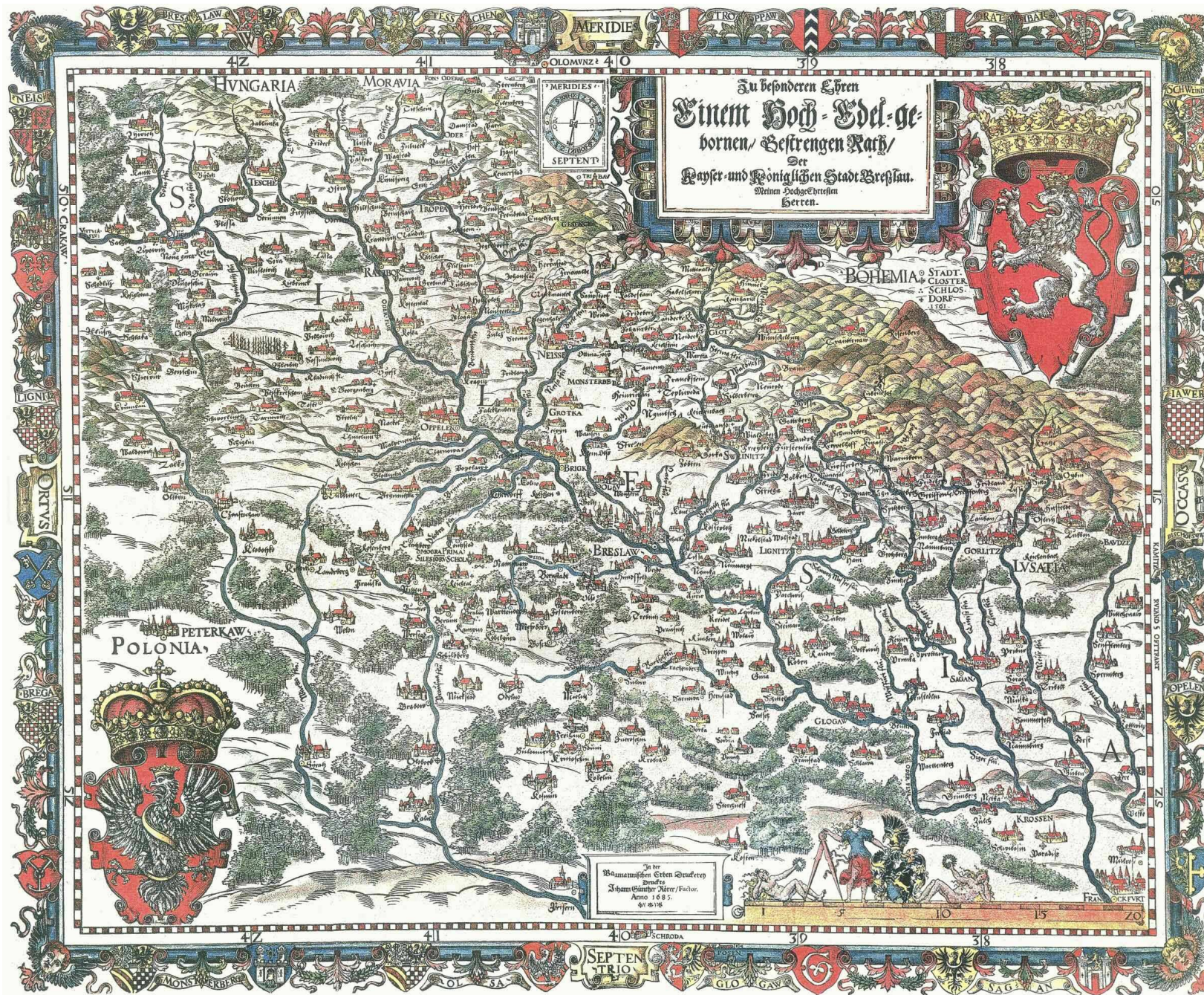
- Według legendy jest to miejsce, w którym zesłańcy żegnali się ze swoją ojczyzną przed wyjazdem i niepewną przyszłością. Modląc się do Boga ich łzy skropiły ziemię. Róże hodowane na tych łzach są świadectwem ich miłości i wiary
- Pierwszym wygnańcom niestety nie udało się zachować języka czeskiego po zetknięciu z innymi nacjami.

Růžový palouček - Róžowa polana

Sto lat później

- Ponad sto lat po Bitwie pod Białą Górą w czasie trwania wojen śląskich ponownie wzrosła fala emigracji. Tym razem nie emigrowała szlachta i mieszczaństwo, ale tysiące chłopów, rzemieślników i robotników, którzy opuścili swoje pola, domy i przyjaciół zabierając tylko niezbędne rzeczy. Prawie zawsze zabierali ze sobą Biblię
- I to właśnie ci prości ludzie zachowali wiarę swoich ojców, przekazując ją swoim dzieciom, aż do dnia dzisiejszego. Dodatkowo bardzo pomagała w tym Biblia pisana w języku czeskim.

Münsterberg - Ziębice

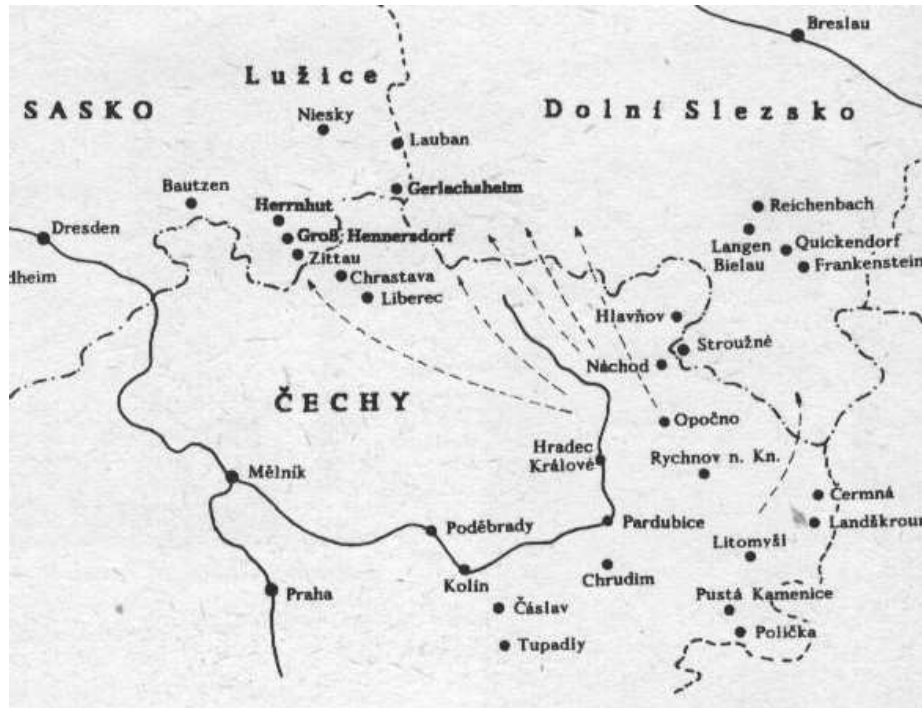

- W 1741 roku Fryderyk II. powierzył kaznodzieji Liberdu przeprowadzenie emigracji czeskich niekatolików do pruskiego Śląska – w 1742 kilka tysięcy z nich zgromadziło się w Münsterbergu

Münsterberg - Ziębice 1750

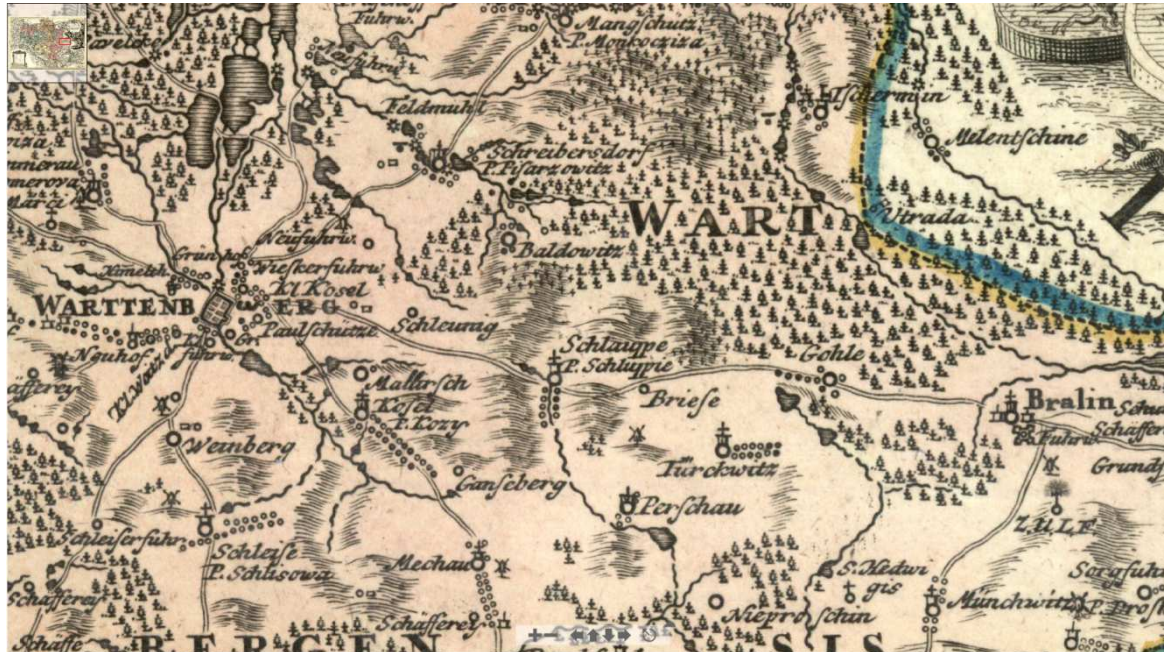

Czeskie osady w Prusach

- W 1749 roku zostały założone pierwsze kolonie w Prusach – Tabor Wielki i Gęsinec.
- W późniejszych latach założone zostały Hradec (Grodziec), Podiebrady (Gościęcice) i inne.

Tabor Wielki

- 24.2.1749 Fryderyk II. podpisał pozwolenie na założenie czeskiej koloni emigracyjnej Tabor Wielki.
- Emigranci (w tym parafia i szkoła) otrzymali 58 udziałów ziemskich

Tabor Wielki

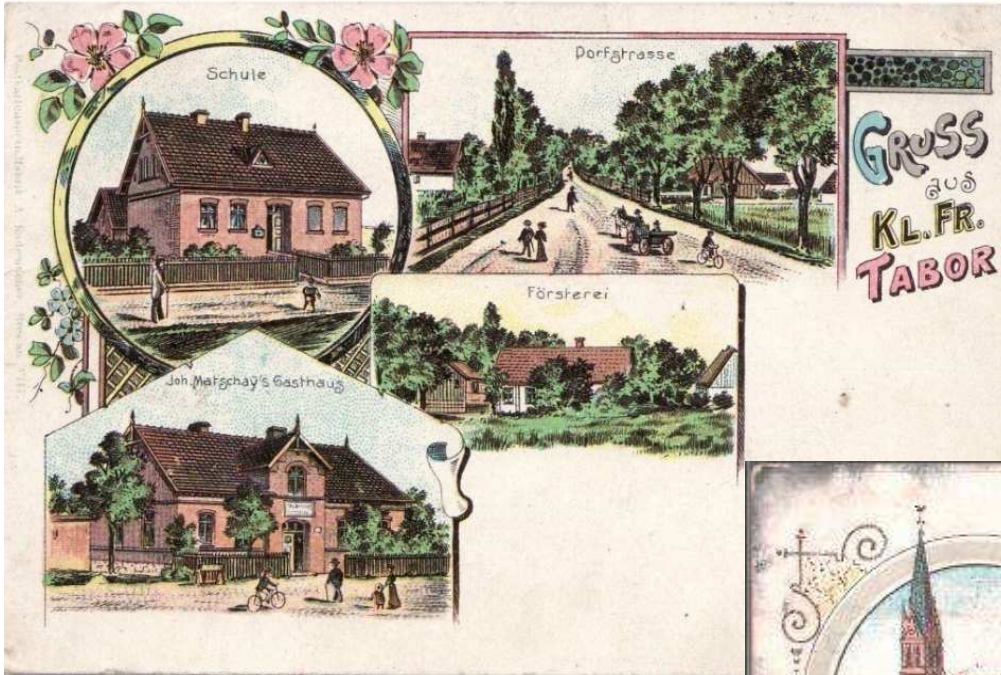
- W listopadzie 1749 został powołany pierwszy kaznodzieja Paweł Bogusław Kaluski, pełnił funkcję aż do śmierci w 1758 roku
- 4.3.1750 w Taborze żyło 75 rodzin, około 400 osób

Tabor Wielki

- 22.9.1776 został wyświęcony taborski kościół
- 1886 wybudowano nowy kościół

Tabor Wielki

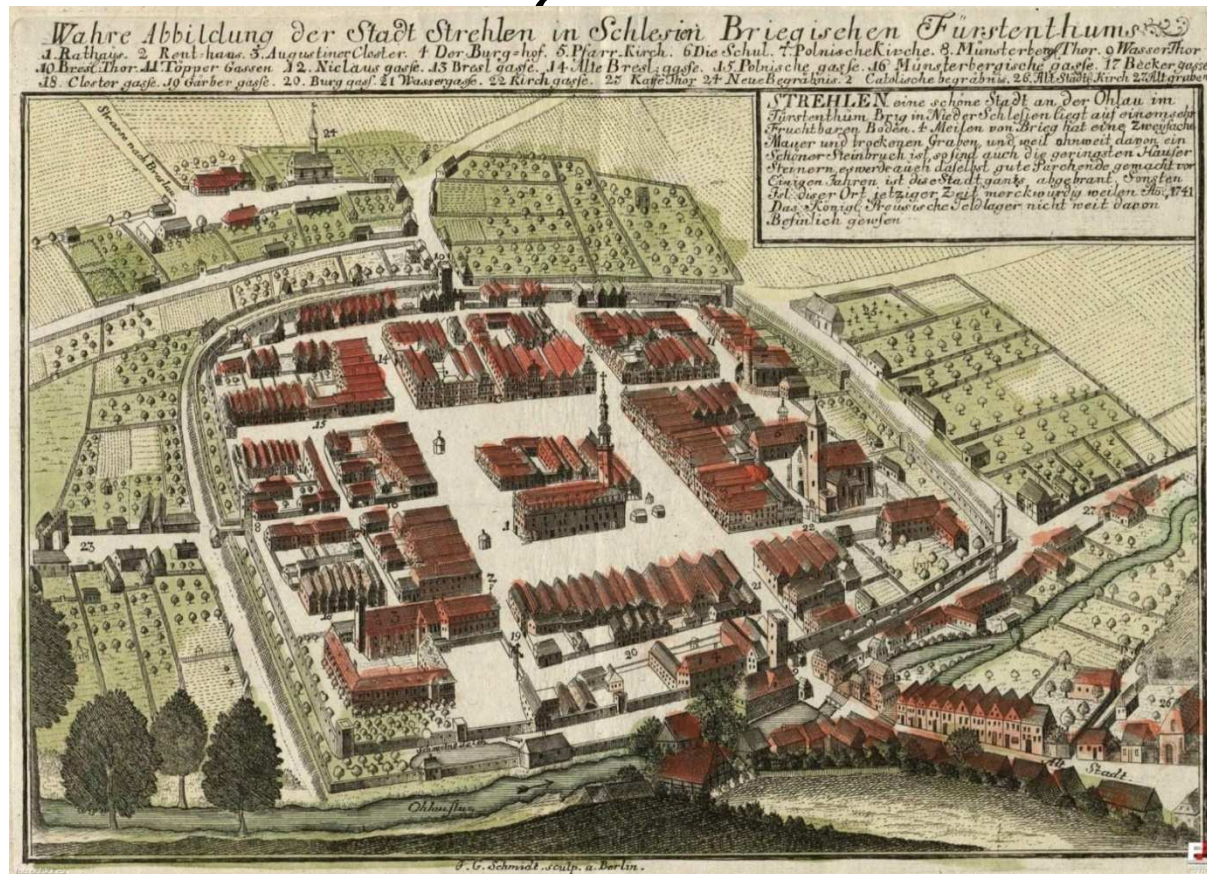

Gęsiniec

- 30.4.1749 Fryderyk II. zezwolił na wybudowanie Gęsińca
- Każda ze 175 rodzin dostała 1 część ziemi z całych 300 hektarów w okolicy Strzelina

Gesinieć

- Czeſi mogli używać starej kaplicy cmentarnej - na zdjęciu Strzelina po prawej stronie poniżej No.26
- Pierwszym kaznodzieją był do 1754 roku Wacław Blanický

Gęsiniec

- W 1752 roku w Gęsińcu wybudowanych było już 100 domów

Gęsiniec

Gęsiniec

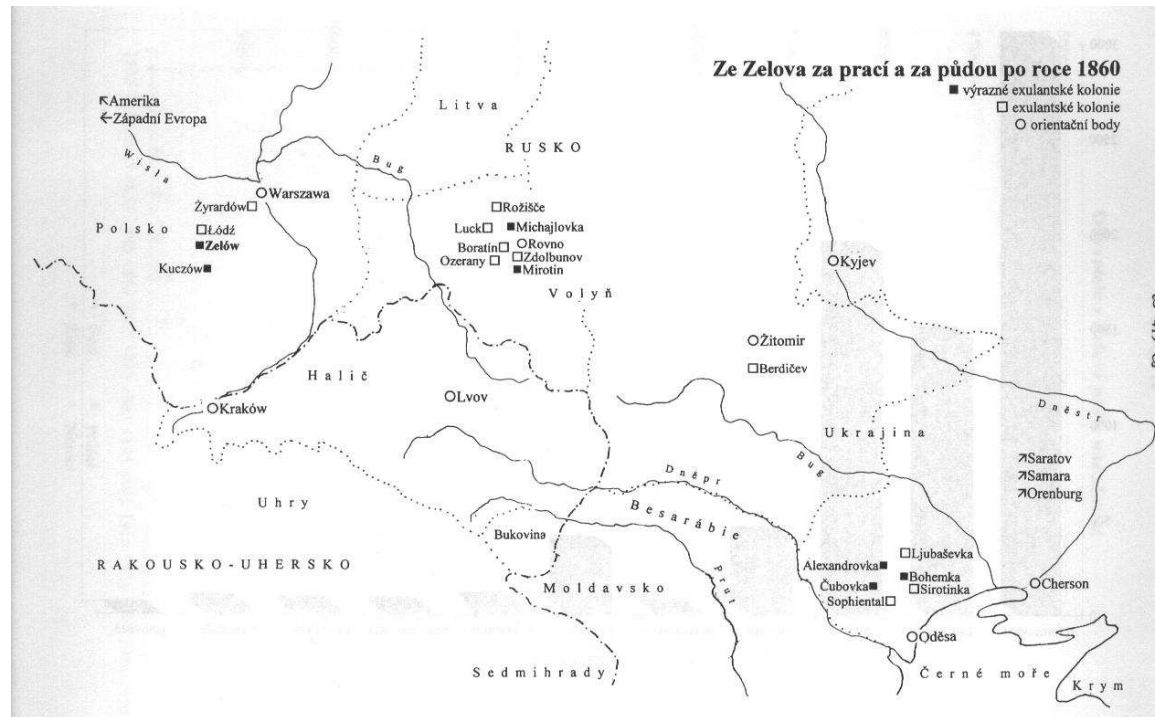
W 1764 roku 70
czeskich rodzin kupiło
dwór Mehlteuer gdzie
wybudowali Górny,
Środkowy i Dolny
Podiebrad

Dekret o tolerancji

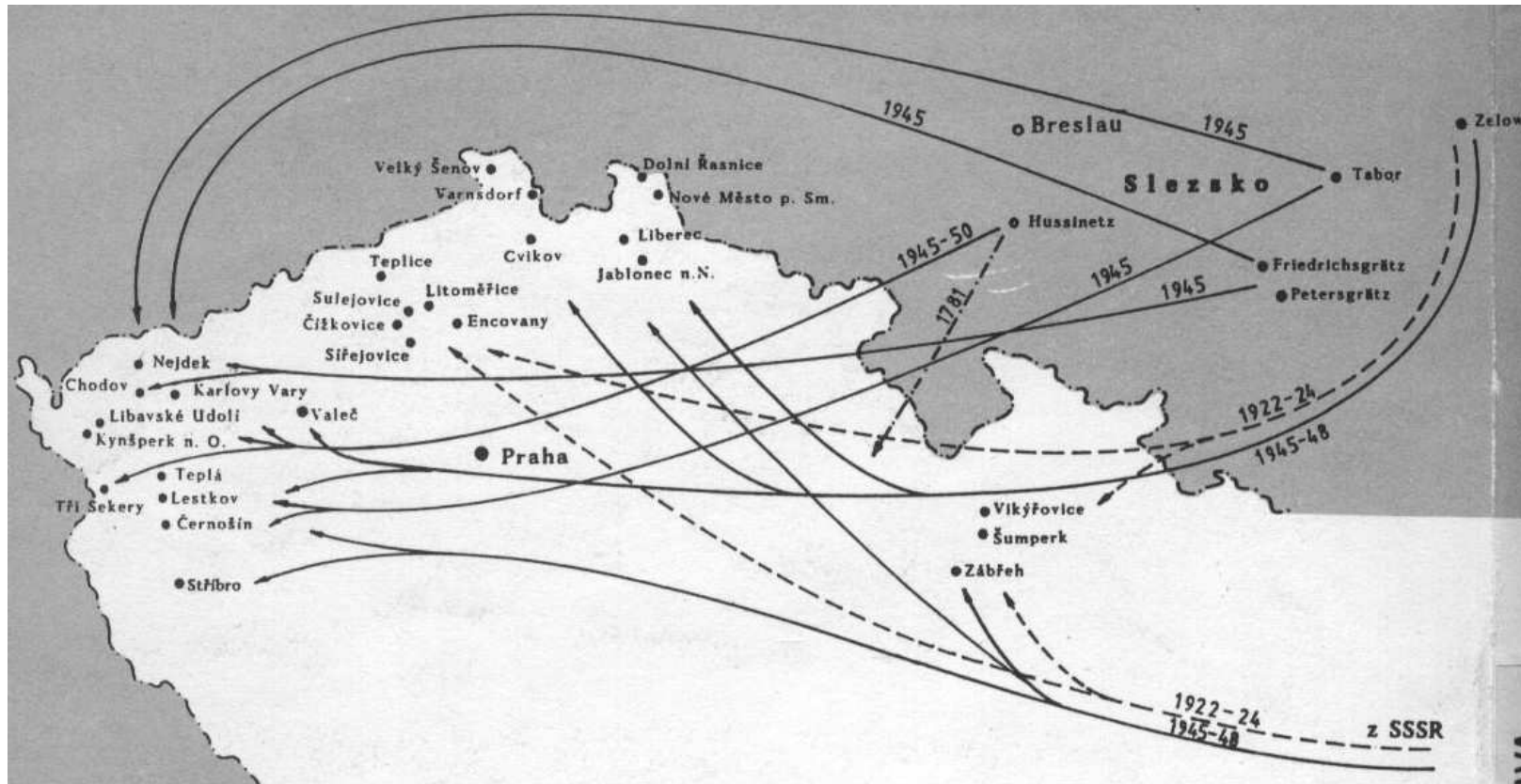
- Po śmierci Marii Teresy, Józef II. (1780-1790) przeprowadza wiele reform. Pod presją zamieszek, które wybuchły w 1775 roku w Czechach Józef II. znosi poddaństwo i wydaje dekret o tolerancji w 1781 roku. Czescy emigranci po złych doświadczeniach z kościołem katolickim pozostają nadal na ziemiach pruskich.

Z Prus na wschód

- Na ziemiach pruskich Czechom žýto się dość dobrze co w krótkim czasie doprowadziło do przeludnienia osad. Po 1800 roku emigranci przemieszczali się bardziej na wschód by osiedlić się w Polsce, na Wołyniu i Ukrainie.

Powrót

- Po powstaniu Czechosłowacji w 1918 roku oraz po drugiej wojnie światowej duża ilość potomków emigrantów powróciła z powrotem do ziemi swoich ojców. Chociaż mówili w języku czeskim w kraju patrzono na nich podejrzliwie i traktowana jak cudzoziemców.

Dzisiaj

- Dziś już tylko w kilku społecznościach na świecie i w Czechach istnieje żywa emigrancka tradycja. Być może dzięki nowoczesnym środkom komunikacji jakimi są internet i telewizja uda się wzmocnić świadomość o podróży naszych przodków za wiarą swoich ojców.

Exulant 10.-11.5.2014

Tabor Wielki

Gęsiniec

Gęsiniec/Husinec 11.V.2014

Ing. Tomáš Stodola

- <http://www.genebaze.cz/~ts/index.htm>
- tstodola(a)volny.cz